

Nadace RSJ věnuje 25 milionů korun na duševní zdraví dětí a jejich blízkých z Ukrajiny, kteří utekli před válkou do Česka

Praha 1. června 2022 – Nadace RSJ vyčlenila 25 milionů korun pro organizace a instituce, které realizují projekty zaměřené na duševní zdraví dětí a pečujících osob utíkájících před válkou na Ukrajině. Duševní zdraví uprchlíků je klíčové pro další fungování a hladkou integraci Ukrajinců v Česku, přesto patří ke společensky opomíjeným. Součástí řešení je i zaměstnávání ukrajinských odbornic, které budou schopny tyto služby poskytovat v mateřském jazyce. Nadace navýšila rozpočet, aby neovlivnila fungování svých dlouhodobých projektů. Zároveň chce k problematice přitáhnout další dárce.

Válka, ztráta bezpečí, nucený útěk z domova a očitě svědectví brutální agrese mohou vést k rozvoji vážných duševních obtíží. Lidé, kteří si projdou závažným traumatem, se často potýkají s posttraumatickými příznaky, ke kterým patří úzkosti, nespavost, opakované nebo dlouho se táhnoucí depresivní stavy, hněv, pocit viny, stud, strach a zamrznutí. „Navíc u lidí z Ukrajiny vidíme zhoršení paměti a kognitivních projevů, významnou ztrátu zájmu o okolí, strach z pohybu venku, pocit odtržení od jiných lidí,“ popisuje stav přicházejících Ukrajinců Elena Tulupova z organizace AMIGA, která pracuje s uprchlíky a kterou se Nadace RSJ rozhodla podpořit. „Člověk v takovém stavu může mít problémy se adaptovat a fungovat v novém prostředí, může pro něj být těžké nebo nemožné navázat sociální kontakty, vykonávat pracovní činnost, anebo má problémy postarat se o své základní potřeby a potřeby lidí na něm závislých, jako například dětí,“ doplňuje Elena Tulupova.

Odborná péče v Česku dlouhodobě čelí nedostatku kapacit, ukrajinským dětem a jejich pečujícím se proto téměř nedostává adekvátní pomoci. Další bariérou v terapii je jazyk. Včasná a rychlá psychologická podpora přitom může zabránit vzniku posttraumatické stresové poruchy a přispívá k rychlejší integraci v novém prostředí, v systému vzdělávání a v práci. Individuální či skupinové terapie, konzultace, krizové intervence a další terapeutické aktivity mohou pomoci dětem a jejich blízkým lépe zvládnout pocity, obavy a traumatizující zážitky, které potřebují zpracovat. Duševní zdraví ukrajinských uprchlíků však v současné chvíli není systémově ošetřeno. „Neziskový sektor je v počátcích řešení krizí rychlejší a účelnější než stát. Nemůže však roli státu suplovat dlouho, či dokonce trvale. Nadace RSJ tedy nyní poukazuje na nutnost včasné psychologické podpory uprchlíkům i nutnost aktivního zapojení státu,“ komentuje ředitelka Nadace RSJ Lenka Eckertová.

Nadace RSJ se duševnímu zdraví věnuje už několik let, proto se rozhodla svou pozornost soustředit tam, kde má znalosti a kontakty. Zároveň je málo aktérů, kteří by se zaměřovali na duševní zdraví. „Ihned po vypuknutí agrese jsme začali připravovat pomoc v oblasti, ve které máme dlouhodobou expertízu. Podpořené projekty máme dobře zanalyzované a nastavené. Kontrolujeme jejich efektivitu a dbáme na to, aby byly škálovatelné a měly co největší dopad,“ vysvětluje místopředseda správní rady Nadace RSJ Libor Winkler, co bylo pro něj a pro správní radu klíčové při rozhodování. Nadace chce k této problematice přitáhnout další dárce, aby se společnými silami podařilo ošetřit palčivý problém, který může mít negativní dopad na celou společnost.

Projekty financované z peněz Nadace RSJ vedle psychologické podpory dětí a jejich blízkých řeší i integraci psychologek přicházejících z Ukrajiny. Součástí řešení je zapojení, odborné zaštitění a zaměstnávání těchto odbornic v České republice. K podpořeným patří i Národní ústav duševního zdraví. „Jedním projektem řešíme dva problémy. Prvním je umožnit odborníkům na duševní zdraví najít práci ve svém oboru. Druhým je včas poskytnout kvalitní odbornou a kulturně citlivou psychosociální péči uprchlíkům v jejich mateřském jazyce, čímž budeme efektivně předcházet vzniku vleklých duševních problémů,“ říká ředitel NÚDZ Petr Winkler. Podle Petra Winklera je naprosto klíčové vyplnit období, než bude systémově možné začlenit tyto odborníky do existujících služeb a zamezit tak jejich odchodu z oboru do zaměstnání s jinou, zpravidla nízkou kvalifikací.

Nadace RSJ za podpory správní a dozorčí rady navýšila letošní nadační rozpočet o 25 milionů korun. Tyto finanční prostředky jsou poskytnuty nad rámec plánovaných aktivit, aby ostatní dlouhodobé projekty zaměřené na nadané děti, vzdělávání a duševní zdraví mohly pokračovat ve své činnosti a touto iniciativou nebyly nijak negativně zasaženy.

K podpořeným organizacím patří Národní ústav duševního zdraví, Alivio centrum, spolek AMIGA, Centrum Locika, Eko Art Therapy Institut a PAQ Research, který zmapuje stav duševního zdraví a potřeby ukrajinských uprchlíků v Česku. Nadace RSJ také finančně podpořila nákup léků pro dětské psychiatrické pacienty v Kyjevě.

Ukrajinu se ihned po vypuknutí války rozhodli podpořit také zaměstnanci skupiny RSJ formou zaměstnanecké sbírky. Společně s RSJ, která ke každé koruně od zaměstnance přidává další tři, věnovali téměř 3,5 milionu korun Člověku v tísní na sbírku SOS Ukrajina.

Nadace RSJ

Nadace RSJ usiluje o to, aby přemýšlivé, nadané děti vyrůstaly v prostředí, které jim dává prostor, pochopení, oporu a inspiraci v jejich celkovém osobnostním, intelektuálním a kulturním rozvoji. Podporuje duševní zdraví dětí a mládeže, systémovou změnu ve vzdělávání a rozvíjí filantropii.

Kontakt pro média:

Lucia Brinzanik, Nadace RSJ, lucia.brinzanik@rsj.com; 607 605 051

Lucie Voldánová, Nadace RSJ, lucie.voldanova@rsj.com; 721 756 929

Podpořené projekty Nadace RSJ

Nadace RSJ podpořila tyto projekty, organizace a instituce v rámci mimořádné pomoci Ukrajině:

Alivio centrum zaměstnává ukrajinské psycholožky, které poskytují bezplatnou psychologickou pomoc dětem a dospělým zasaženým válkou Ukrajině.

Spolek AMIGA usiluje o vytvoření komplexního systému psychosociální podpory pro ukrajinské uprchlíky přicházející do Česka.

Krizový tým *Centra Locika* poskytuje psychologickou pomoc dětem a jejich blízkým ohroženým traumatem v důsledku války na Ukrajině. Tato intervence je realizovaná díky společnému financování Nadace RSJ a Nadace České spořitelny.

Eko Art Therapy Institut poskytuje terapeutickou podporu ukrajinským dětem a jejich matkám prostřednictvím psychoterapeutického směru eko arteterapie.

Cílem *Národního ústavu duševního zdraví* je zvýšit kapacity psychologické podpory v ukrajinštině zaměstnáním psychoterapeutů, psychologů a psychiatrů, kteří přišli jako váleční uprchlíci.

PAQ Research zmapuje stav duševního zdraví ukrajinských uprchlíků v Česku a zjistí, jakou podporu v této oblasti potřebují.

Nadace RSJ finančně podpořila dodávku léků pro psychiatrické pacienty Národní dětské nemocnice v Kyjevě. Pomoc zorganizoval člen našeho kolegia MUDr. Goetz s podporou *Nemocničních lékáren*.

Zaměstnanci RSJ společně s RSJ podpořili sbírku *Člověk v tísní SOS Ukrajina*. *Člověk v tísní* je česká nevládní humanitární, rozvojová, vzdělávací a lidskoprávní organizace, která od začátku války na Ukrajině dodává do země humanitární pomoc a poskytuje podporu ukrajinským uprchlíkům.